

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering

Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 1 februari 2023

Aanwezig: de dames Kuiper en Leenders (voorzitter), de heren Van Calker, Douwstra (portefeuillehouder), Fonhof en In 't Hout (AB-leden)
de heer Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris)
de heer Timmer, hoofd Schoon Water
de heer Rammeloo, Beleidsmedewerker Keringen en Veiligheid
mevrouw Schrik, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig: de heer T. Sieling

1. Opening

Mevrouw Leenders opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Geen.

3. Verslag vergadering d.d. 30 november 2022

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 15 februari 2023

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5a. Voorbereidingskrediet versterking waterkering Boelo Tijdenskanaal

De heer Douwstra geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel en zegt dat de werkzaamheden van alle vier de bestuursvoorstellen (5a t/m 5d) een basistaak van het waterschap is.

De heer Fonhof zegt dat de waterkering Boelo Tijdenskanaal toch reeds voldeed aan de benodigde hoogte en dacht dat de waterkering alleen is afgekeurd op piping. Op bladzijde 4 van het bestuursvoorstel staat echter geschreven dat de werkzaamheden nodig zijn om hoogwatergevolgen niet af te wentelen op de omgeving. Kan de piping leiden tot een gevaar voor de omgeving.

De heer Douwstra antwoord bevestigend en zegt dat hoogwater op de boezem piping kan veroorzaken.

De heer Van Calker vindt de voorbereidingskredieten voor alle vier de bestuursvoorstellen forse bedragen en vraagt of de voorbereidingswerken niet in eigen beheer kunnen worden uitgevoerd.

De heer Douwstra antwoordt dat de voorbereidingswerken worden uitgevoerd zodat tijdens de uitvoering van de werken er zo weinig mogelijk verrassingen zijn. In het vooronderzoek is grondonderzoek nodig. Het onderzoek is wettelijk verplicht. In Nederland zijn maar weinig bedrijven die dit kunnen en mogen uitvoeren omdat men geaccrediteerd dient te zijn voor uitvoering van grondonderzoek. Hiervoor zijn derhalve specialistische bureaus nodig (zoals archeologisch onderzoek, onderzoek fauna en flora en onderzoek naar explosieven).

De heer Van der Laan zegt dat indien er geen onderzoek is gedaan door een geaccrediteerd bedrijf de werken tijdens de uitvoering stilgelegd kunnen worden door de Omgevingsdienst of gemeente. Er dient dan alsnog voorbereidend onderzoek worden gedaan.

Als het waterschap de benodigde onderzoeken in eigen beheer wil uitvoeren, dan moet het waterschap investeren in die benodigde capaciteit, kennis en accreditatie.

De heer Van Calker vraagt of de Omgevingswet nog consequenties heeft voor de uitvoering van de werken.

De heer Douwstra antwoordt dat de datum van invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 01-01-2024. Tot die tijd kunnen de werken worden uitgevoerd conform de Waterwet.

De heer In 't Hout vraagt zich af of de Omgevingswet überhaupt wordt ingevoerd omdat de Wet nauwelijks is uit te voeren.

De heer In 't Hout vindt de voorbereidingskosten erg hoog en vraagt of de kosten per meter worden berekend omdat er veel verschil is in de hoogte van de voorbereidingskosten van de vier bestuursvoorstellen (5a t/m 5d) en vraagt of er een verband is tussen lengte en kosten.

De heer Van der Laan antwoordt dat bestuursvoorstel 4a goedkoper is omdat hier uitsluitend onderzoek plaatsvindt naar piping. Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek is mogelijk nog vervolg vooronderzoek nodig, dit is afhankelijk van de noodzakelijke maatregelen.

Bij de overige bestuursvoorstellen zit het verschil in het soort onderzoek dat nodig is. Per situatie is ander onderzoek nodig.

Mevrouw Kuiper zegt dat nog niet bij alle projecten KRW-maatregelen zijn gerealiseerd en vraagt of er breder wordt gekeken naar mogelijk uit te voeren werken in de toekomst. Worden de koppelkansen onderzocht.

De heer Douwstra antwoordt dat mogelijke koppelkansen in de voorbereiding worden onderzocht. Dit geldt voor alle werkzaamheden die worden voorbereid.

Mevrouw Kuiper vraagt wat de mogelijke koppelkansen zijn voor de vier voorliggende bestuursvoorstellen (5a t/m 5 d).

De heer Van der Laan antwoordt dat de staat van beschoeiing, soort van beschoeiing en mogelijke baggerwerken worden meegenomen in het onderzoek ten behoeve van mogelijke koppelkansen. Ook planopgaven worden meegenomen in het onderzoek naar mogelijke koppelkansen. Er vinden diverse onderzoeken plaats om koppelkansen te kunnen benutten. Tevens wordt gekeken naar werken van externe partijen, zoals bij de Eekerpolder. De provincie is ter plekke bezig met voorbereidende werkzaamheden. Ook zijn daar plannen voor een zonneparkgebied. Gekeken is of er gezamenlijk werken kunnen worden uitgevoerd.

Mevrouw Leenders zegt dat er reeds nieuwe beschoeiing is geplaatst bij het Boelo Tijdenskanaal met Europese subsidie in het kader van de KRW en vraagt of dit teniet wordt gedaan door de nieuwe werkzaamheden.

De heer Van der Laan antwoordt dat reeds voltooide werkzaamheden niet teniet worden gedaan. Onderzocht wordt ook of de KRW-maatregelen invloed hebben op het veroorzaken van de piping.

Mevrouw Leenders zegt dat er ook veel bomen langs het kanaal staan en vraagt wat een worteldak kan veroorzaken.

De heer Van der Laan zegt dat onderzoek wordt uitgevoerd om de invloed van het worteldak op de ontstane piping in de waterkering te verduidelijken.

De heer Fonhof zegt dat onderzoek wordt gedaan naar de bodemgesteldheid en vraagt zich af of we dat niet reeds weten uit het verleden omdat spreker aanneemt dat er vaker ter plekke werkzaamheden zijn uitgevoerd.

De heer Van der Laan antwoordt dat er een landelijk DINOloket is. Hier worden alle bodemonderzoeken in opgenomen. Iedereen kan dit loket van TNO, Geologische Dienst Nederland, raadplegen. Alle overheden kunnen hier input leveren. Bij uitgevoerd bodemonderzoek is men verplicht om dit in het loket op te nemen. Het DINOloket wordt altijd geraadpleegd voordat men grondonderzoeken uitvoert.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Een voorbereidingskrediet van € 145.000,- beschikbaar te stellen voor de grondonderzoeksfase van de te versterken waterkering Boelo Tijdenskanaal.

5b. Voorbereidingskrediet versterking waterkering Winschoterdiep - Eekerpolder

De heer Fonhof zegt dat het veiligheidsniveau voor het Winschoterdiep 1:300 jaar is en vraagt waarom dit afwijkt van de veiligheidsnorm voor het Boelo Tijdenskanaal van 1:100 jaar. Heeft dit te maken met de veiligheid van de omgeving?

De heer Douwstra antwoordt bevestigend en zegt dat de provincie de veiligheidsnormen vaststelt en dit afhankelijk is van verschillende factoren.

De heer In 't Hout vraagt of de gehele Eekerpolder vol wordt gelegd met zonnepanelen.

Indien dit het geval is zou er een dijk om het perceel gelegd kunnen worden om hier water te bergen voor droge periodes.

De heer Van der Laan zegt dat zonnepanelen kunnen worden beschouwd als verhard ondergrond. Mogelijk dat hierdoor juist meer water afgevoerd dient te worden.

De heer In 't Hout zegt dat bij mogelijke vervuiling (zwarte metalen) door de zonnepanelen op het betreffende perceel blijven indien dit wordt ingesloten en het zodoende niet in het watersysteem terechtkomt.

De heer Van Calker vraagt wat de oppervlakte van het zonnepark is.

De heer In 't Hout zegt dat er een zonnepark wordt aangelegd van 175 ha.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Een voorbereidingskrediet van € 750.000,- beschikbaar te stellen voor planvorming versterking waterkering Winschoterdiep – Eekerpolder.

5c. Voorbereidingskrediet versterking waterkering Afwateringskanaal Duurswold Zuidzijde Schildmeer

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Een voorbereidingskrediet van € 1.109.000,- beschikbaar te stellen voor de planvorming versterking waterkering Afwateringskanaal Duurswold zuidzijde Schildmeer.

5d. Voorbereidingskrediet versterking waterkering Hondshalstermeer

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Een voorbereidingskrediet van € 852.200,- beschikbaar te stellen voor de planvorming versterking waterkering Hondshalstermeer.

6. Duurzaamheidsverslag 2022

Mevrouw Kuiper vraagt of het convenant “Landelijk manifest maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen” is ondertekend door het waterschap of volgt het waterschap de koepelafpraak uit de strategie “Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen” (DOW).

De heer Van der Laan antwoordt dat het Landelijk manifest door de Unie van Waterschappen is ondertekend. De Unie heeft dit manifest vervolgens vertaald naar koepelafspraken in de strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen. Deze strategie volgen we voor uitwerking binnen onze organisatie. Dit is ook zo vastgelegd in het duurzaamheidsbeleid 22-27. Waterschap Hunze en Aa's heeft zelf dus niets ondertekend maar werkt in lijn met de koepelafspraken.

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Kennis te nemen van het duurzaamheidsverslag 2022.

7. Modelleren en Toetsing Toekomstbestendig Watersysteem

De heer Douwstra geeft een mondelinge toelichting. De toetsing is gepland middels de meerjarenraming voor een bedrag van € 500.000,-. Het is gewenst om de toetsing versneld uit te voeren zodat de bevindingen kunnen worden opgenomen in het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Hiervoor is € 150.000,- extra benodigd.

De heer In 't Hout vraagt wat het voordeel voor het waterschap is bij een versnelde toetsing.

De heer Douwstra antwoordt dat we dan niet achteraf aanpassingen door hoeven te voeren wat nadelig voor het waterschap kan zijn.

De heer Van der Laan zegt dat bij vroegtijdig onderzoek en plaatsing hiervan in het NPLG de resultaten meegenomen kunnen worden en mogelijk subsidies ontvangen kunnen worden vanuit het NPLG.

De heer In 't Hout stelt dat wij door nu € 150.000,- extra te investeren en hierdoor projecten eerder kunnen indienen, geld terug kunnen verdienen.

De heer Van der Laan zegt dat naar verwachting subsidie kan worden verkregen voor projecten ten behoeve van het watersysteem en de waterveiligheid.

De heer Fonhof zegt dat er blijkbaar onvoldoende capaciteit aan menskracht binnen het waterschap beschikbaar is zodat er extra mensen ingehuurd moeten worden om voor het NLPG eerder projecten te kunnen indienen.

De heer Van der Laan antwoordt dat een aantal medewerkers de gegevens in beeld brengen ten aanzien van het toekomstbestendig watersysteem en de gegevens optimaliseren. Op dit moment wordt dit gedaan voor het Duurswold-gebied. Voor de werkzaamheden voor het gehele gebied is extra menscapaciteit nodig. De inventarisatie vindt plaats in combinatie met het project "data op orde". Voor het NLPG wordt vanuit het waterschap altijd gekeken naar wat onze waterschapstaken zijn (waterkwaliteit, voldoende water en veiligheid).

De heer Fonhof had niet begrepen tijdens een eerdere bijeenkomst dat er extra capaciteit ingehuurd moest worden voor de uitwerking van gegevens ten behoeve van het NLPG.

De heer Van der Laan antwoordt dat de werkzaamheden niet alleen worden uitgevoerd voor de NLPG maar ook voor het waterschap zelf. Indien de gegevens eerder bij het NLPG kunnen worden ingediend kunnen we meeliften in het landelijk programma.

De heer Fonhof vraagt of er voor de kosten van extra capaciteit een claim kan worden gedaan op de beschikbare 24 miljard.

De heer Van der Laan antwoordt dat de kosten voor extra capaciteit voor rekening van het waterschap zijn. De kosten zijn naar verwachting lager dan de baten.

De uit te voeren werkzaamheden ten behoeve van het NLPG zijn verplicht en behoort tot onze taak. De werkzaamheden worden ook uitgevoerd om een nog beter inzicht te krijgen in ons watersysteem om beter toekomstgerichte keuzes te maken. In de begroting is reeds rekening gehouden met € 500.000,- en er is € 150.000,- extra nodig voor inhuur van extra capaciteit.

De heer Fonhof vraagt hoe het na de uitvoering met behulp van ingehuurde capaciteit verder gaat en of er in de toekomst vaker extra ingehuurd dient te worden ten behoeve van het NLPG.

De heer In 't Hout verwacht dat er enorm wordt getrokken aan de 24 miljard tijdens de verdeling van de beschikbare 24 miljard.

De heer Van der Laan stelt dat als wij de kennis niet op peil hebben of brengen de kans zeer klein is dat het waterschap iets ontvangt.

Mevrouw Leenders vraagt of de ingehuurde kennis ook constant aanwezig blijft. Het beleid was om zoveel mogelijk kennis in eigen huis te hebben om flexibel te kunnen reageren.

De heer Van der Laan antwoordt dat de kennis binnen het waterschap aanwezig is, echter voor de uitvoering is te weinig capaciteit aanwezig.

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Een krediet van € 650.000,- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het project "Toekomstbestendig Watersysteem".

8. Evaluatie coalitieakkoord Door Water Verbonden 2019-2023

De heer Fonhof is van mening dat de evaluatie in de vergadering van het algemeen bestuur dient te worden besproken.

De commissieleden delen deze mening.

De heer In 't Hout vraagt zich af of de duurzaamheidsaspecten ook waren doorgevoerd als er niet jaarlijks 1 miljoen beschikbaar was gesteld. Zou het bestuur ook geld beschikbaar hebben gesteld als alle aanpassingen die zijn doorgevoerd separaat waren aangevraagd en als er geen miljoen per jaar beschikbaar was geweest.

De heer In 't Hout zal bovenstaande in de vergadering van het algemeen bestuur inbrengen.

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Kennis te nemen van de evaluatie van het coalitieakkoord Door Water Verbonden 2019-2023.

9. Rondvraag

Wordt geen gebruik van gemaakt.

10. Sluiting

Mevrouw Leenders bedankt eenieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

De heer Douwstra bedankt mevrouw Leenders voor haar voorzitterschap van deze commissie in de afgelopen vier jaren.

Vastgesteld op 27 maart 2023*.

Jan van der Laan,
secretaris

Joke Leenders,
voorzitter

*Voorzitter en secretaris geven met de ondertekening aan dat het verslag een juiste weergave bevat van hetgeen in de vergadering is gedeeld.